

Beleidskader Klokkenluidersrichtlijn

1 Inleiding

In overeenstemming met de klokkenluiderswet van 28/11/22 (Wet betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector) voert Reset vzw een klokkenluidersprocedure in. Elk bedrijf met meer dan 50 werknemers moet beschikken over een concrete procedure en een meldingsregeling uitwerken.

Algemene insteek is om een veilig werk- en meldklimaat te creëren waar iedereen zich vrij kan voelen om een vermoeden van mistoestand te melden. De regeling moet bijdragen aan een fijne en integere werkomgeving.

2 Algemene principes

2.1 Geïntegreerde benadering

De klokkenluidersrichtlijn staat voor de organisatie niet los van andere beleidsdomeinen of de globale organisatieopdracht.

Het uitgewerkte beleid bouwt verder op de algemene organisatiestrategie en strategische keuzes. We verwijzen hier naar eerder opgemaakte beleidsplannen en de keuze voor een innovatieve arbeidsorganisatie. Voor meer info met betrekking tot de arbeidsorganisatie, rolverdeling, aanpak en werkwijze verwijzen we naar de uitleg met betrekking tot de organisatiestructuur : [\01.Beleid\02.Organisatie](#)

Externen kunnen alle informatie inclusief dit beleidskader raadplegen via de website : <https://www.vzwreset.be/>.

2.2 Vlakke organisatiestructuur – feedbackcultuur

De organisatiestructuur van Reset vertrekt van de teams als kleinste bouwsteen van de organisatie. We creëren op die manier een vlakke organisatie waarbij elke locatie of deelwerking werkt als een lokale zelfsturende of zelforganiserende eenheid of dienst. We stappen in die zin dus af van een klassieke top-down-benadering.

In deze manier van werken is het belangrijk dat er een feedbackcultuur gecreëerd wordt waar medewerkers elkaar continu feedback geven om samen beter te worden. Door elkaar continu feedback te geven krijgen medewerkers inzicht in de dingen die goed of minder goed verlopen. Bezorgdheden, onduidelijkheden, incidenten en klachten worden beter en makkelijker bespreekbaar als ze nog klein zijn en hoeven daarom niet noodzakelijk uit te groeien tot klokkenluidersproblemen.

Naast of voorafgaand aan de formele meldingskanalen binnen dit beleidskader worden de medewerkers aangemoedigd om zowel via informele kanalen (rechtstreekse contacten tussen alle organisatieniveaus) als via formele kanalen (intern overleg, formele gesprekken, inspraakmomenten, bevragingen, ...) hun meningen en gedachten te delen.

2.3 Transparante bedrijfsvoering

Vzw Reset kiest voor volledige transparantie in haar bedrijfsvoering, met een open en eerlijke communicatie. Dat betekent dat alle bedrijfsinformatie, vrij beschikbaar is en intern en extern wordt gedeeld. We werken met een systeem van 'open' algemene vergaderingen. Naast de formele leden van de algemene vergadering worden voor elk overleg (2 jaarlijks) alle stakeholders uitgenodigd om de vergaderingen bij te wonen. Dat gaat in het geval van Reset over alle gemeentebesturen, tewerkstellingspartners, collega Kringloopcentra, koepels, subsidieagentschap, OVAM, Limburg.net, partnerorganisaties, vakbonden en klanten. Kortom iedereen die van ver of nabij bij de organisatie betrokken is. We bezorgen deze genodigden net als de leden van de algemene vergadering vooraf alle wettelijke en andere informatie. Alle genodigden kunnen deelnemen aan de algemene vergadering met adviserende stem.

3 Klokkenluiderrichtlijn

3.1 Wat is een klokkenluider ?

Een klokkenluider is een persoon die inbreuken of vermoedens van inbreuken meldt aan personen of organen die hiertoe actie kunnen ondernemen. Door (vermoedens van) inbreuken te melden, kan een klokkenluider voor Reset vzw bijdragen aan :

- het identificeren van zwakke plekken
- het voorkomen van misbruik, onregelmatigheden, fraude en wanpraktijken op de werkvloer en schade ten gevolge daarvan vermijden of beperken
- het voorkomen en onthullen van inbreuken op belangrijke wet- en regelgeving en schade ten gevolge daarvan vermijden of beperken
- het onderzoeken van wanpraktijken en inbreuken die anders verborgen blijven
- het behoorlijk bestuur van Reset vzw

3.2 Wie kan melden ?

Deze procedure is van toepassing op iedereen die werkzaam is bij Reset vzw of is geweest of werkzaamheden heeft verricht voor Reset vzw in welke hoedanigheid ook: werknemers, ex-werknemers, statutair personeel, zelfstandigen, leveranciers, consultants, aannemers, onderaannemers, sollicitanten, vrijwilligers, bezoldigde en niet-bezoldigde stagiairs, managers, leidinggevendenden, bestuurders, ...

Als klokkenluider kan je anoniem blijven. Je kan een (mogelijke) inbreuk dus anoniem melden. Dit betekent dat zelfs de ontvanger van je melding je identiteit niet zal kennen. We raden je nochtans aan om je identiteit wel kenbaar te maken als je een melding doet. Enkel dan kan bijkomende informatie bij je opgevraagd worden om je melding te onderzoeken en

er de gepaste opvolging aan te geven. Als je een anonieme melding doet, vermeld dan zoveel mogelijk details om de meldingsbeheerder toe te laten je melding ten gronde te onderzoeken.

3.3 Wat kan je melden ?

Elke bezorgdheid over (mogelijke) inbreuken op het Europees Unierecht of nationaal recht, die gebaseerd is op informatie die je uit je werkomgeving verkreeg, op volgende gebieden:

- overheidsopdrachten
- financiële diensten, producten en markten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering
- productveiligheid en -conformiteit
- veiligheid van vervoer
- bescherming van het milieu
- stralingsbescherming en nucleaire veiligheid
- veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn
- volksgezondheid
- consumentenbescherming
- bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen
- bestrijding van belastingfraude
- sociale fraudebestrijding

Om de melding van een (mogelijke) inbreuk grondig te kunnen onderzoeken, is een goede omschrijving van de inbreuk belangrijk. Volgende vragen kunnen je hierbij helpen :

- Wat is er gebeurd? Wat gaat er mogelijk gebeuren?
- Wanneer is het gebeurd?
- Waar is het gebeurd? Binnen welke dienst/afdeling/team?
- Wie was of is erbij betrokken?
- Is de situatie nog steeds aan de gang?
- Namen van andere personen of getuigen die de gemelde feiten kunnen bevestigen?
- Andere gegevens of elementen die kunnen helpen om de melding te onderzoeken? Je kan eventueel een bijlage (document, foto, filmpje, ...) toevoegen van de (mogelijke) inbreuk.
- Heb je de kwestie al besproken? Met wie?
- Als je je kenbaar maakt: wat zijn jouw contactgegevens?

3.4 Hoe kan je zaken melden in het kader van deze richtlijn

3.4.1 Informele meldingskanalen

Intern : We raden in elk geval aan om (mogelijke) inbreuken of vermoedens van inbreuken die hebben plaatsgevonden in je werkomgeving of inbreuken die zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden, in eerste instantie aan te kaarten via de personen die je het vaakst ziet of die je het meest in vertrouwen kan nemen. Het kan perfect dat er goede redenen zijn voor bepaalde gedragingen of actie. De juiste kadering of wat extra informatie kan de situatie misschien al een heel ander perspectief geven. In de ideale wereld zijn dit de personen waar je dagelijks mee samenwerkt (collega's, directe leidinggevendenden). Als dit niet kan, om welke reden ook, als je melding niet tot een bevredigende oplossing of uitleg leidt of je vertrouwt het geheel niet helemaal, kan je met je bezorgdheden ook informeel verder gaan en andere leidinggevende functies aanspreken (bv. andere leden van de omkadering, coördinatoren en directie).

Als de (mogelijke) inbreuken in je werkomgeving het gevolg is van onwettig of onrechtmatig gedrag van leden van het directieteam, kan je je ook steeds richten tot leden van de Raad van Bestuur.

Extern : Ook voor externen raden we aan om (mogelijke) inbreuken of vermoedens van inbreuken die hebben plaatsgevonden bij Reset of inbreuken die zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden, in eerste instantie aan te kaarten via de rechtstreekse betrokkenen binnen Reset. Als dit niet kan, om welke reden ook, als je melding niet tot een bevredigende oplossing of uitleg leidt of je vertrouwt het geheel niet helemaal, kan je met je bezorgdheden ook informeel verder gaan en je wenden tot de leden van de Raad van Bestuur of een melding doen bij één van de vele partnerorganisaties waar Reset mee samen werkt. Zij kunnen dit in elk geval verder opnemen met de juiste personen in de organisatie.

3.4.2 Formele meldingskanalen.

Als je bij een (mogelijke) inbreuk die heeft plaatsgevonden in je werkomgeving of een inbreuk die zeer waarschijnlijk zal plaatsvinden, niet terecht kan bij je collega's of directe leidinggevendenden of er wordt geen gevolg gegeven aan eerdere pogingen om het probleem aan te kaarten, dan kan je eventuele inbreuken of bezorgdheden altijd op een formele manier (intern of extern) melden.

3.4.2.1 Intern meldingskanaal :

Je kan alle meldingen die je als klokkenluider wenst te doen melden via de meldingsbeheerder van vzw Reset. Deze meldingen kunnen anoniem gebeuren via een schrijven of telefonisch, ... of vertrouwelijk via mail, telefoon, brief, digitaal, een gesprek, ... De meldingsbeheerder maakt deel uit van de sociale dienst van de organisatie en is verantwoordelijk voor de ontvangst, de eerste inschatting van de omvang van de meldingen en de zorgvuldige opvolging van eventuele meldingen. Hij of zij is het aanspreekpunt voor de melder en dient hem of haar op de hoogte te houden van het verloop van de procedure.

- Brief : ! **Zorg ervoor dat je 'vertrouwelijk' vermeld op de enveloppe!**
Vzw Reset
t.a.v. Sara Bussé
Marktplein 9 bus 10
3550 Heusden-Zolder
- Telefonisch :
Sara Bussé, 01153 03 38. WerkGSM : 0474 41 57 71
- Mail : ! **Je vermeldt best in het onderwerp – 'melding klokkenluider' !**
sara.busse@vzwreset.be
- In persoon : door een afspraak te maken met Sara Bussé via bovenstaande coördinaten.

Procedure :

De meldingsbeheerder zal de melding bevestigen binnen 7 kalenderdagen aan de melder, de melding beoordelen, zowel naar ernstgraad als naar betrokkenheid van personen of diensten. Op basis van deze inschatting zal de meldingsbeheerder een piloot aanduiden (een onpartijdig iemand zonder belangenconflict i.v.m. de melding of de melder), die het onderzoek zal opstarten met de nodige middelen.

De identiteit van de melder wordt steeds vertrouwelijk behandeld conform de AVG wetgeving (Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is de nieuwe Europese privacywet).

De resultaten van het onderzoek zullen binnen 3 maanden (afhankelijk van de urgentie en de aard van de melding) teruggekoppeld worden naar de melder. Aan de resultaten van het onderzoek zullen de nodige corrigerende acties verbonden worden na melding (zonder de identiteit van de melder prijs te geven!) aan en in samenspraak met het beleidsteam en de leden van de Raad van Bestuur (als één van deze leden betrokken partij zou zijn wordt deze niet in de melding betrokken)

Het is mogelijk dat uit het voorafgaand onderzoek blijkt dat je melding geen (mogelijke) inbreuk op het Europees Unierecht of nationaal recht is, maar een bezorgdheid of incident waarvoor andere kanalen bestaan binnen Reset vzw. De meldingsbeheerder kan je dan voorstellen om het juiste traject en kanaal te gebruiken. Je bent niet verplicht dit voorstel te aanvaarden.

3.4.2.2 Extern meldingskanaal

Wie dat wenst, kan klacht indienen bij de Federale Ombudsman. Op de website <https://www.federaalombudsman.be/nl> vind je alle informatie met betrekking tot de aard van de klachten, de soorten klachten, klokkenluiders in het algemeen en de manier waarop je deze dienst kan contacteren.

Een melding kan ook extern gebeuren via een onafhankelijk meldingskanaal van bevoegde autoriteiten voor het gebied waarop de inbreuk is begaan. Voorbeelden van dergelijk extern meldingskanaal zijn de RVA, RSZ, RIZIV of FSMA. Hier is standaard een federale coördinator voorzien.

3.5 Welke verplichtingen hebben de klokkenluiderskanalen en meldingsbeheerders?

- Wanneer je een melding doet, is de geheimhouding van je identiteit als klokkenluider gewaarborgd in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving.
- Elke melding zal grondig en in strikt vertrouwen worden onderzocht door de meldingsbeheerder of door een onpartijdige, bevoegde persoon, afdeling of instantie, die hiervoor worden aangesproken door de meldingsbeheerder.
- Zonder jouw uitdrukkelijke toestemming zal je identiteit niet bekendgemaakt worden aan andere personen dan de meldingsbeheerders.
- Elke verwerking van je melding gebeurt in overeenstemming met de GDPR. Niet gemachtigde personen hebben geen toegang tot je gegevens.
- Het meldingsregister beantwoordt aan de geheimhoudingsvereisten.
- De meldingsbeheerder bezorgt 1 maal per jaar een volledig geanonimiseerd overzicht van de ontvangen meldingen aan de directie van vzw Reset.

3.6 Welke bescherming geniet je als klokkenluider?

Klokkenluiders die ter goeder trouw een (mogelijke) inbreuk tegen het Europees Unierecht of nationaal recht melden, mogen geen enkel nadelig of negatief gevolg ondervinden als gevolg van hun melding.

De klokkenluiderskanalen en de opvolging van je melding zijn zo georganiseerd dat de veiligheid van je melding maximaal wordt gegarandeerd en de vertrouwelijkheid en geheimhouding van je identiteit als melder, je melding en eventueel genoemde derden worden beschermd.

Als je je kenbaar maakt bij je melding, geniet je onmiddellijk van een beschermd statuut als klokkenluider tegen mogelijke represailles. Ook degenen die je actief ondersteunen als klokkenluider (bv. een collega, je familieleden, een vakbondsafgevaardigde) zijn beschermd.

Als je van oordeel bent dat je na je melding het slachtoffer bent geworden van represaillemaatregelen, kan je dit melden bij een meldingsbeheerder, die zal onderzoeken of de maatregelen verband hebben met de melding of niet. Zo ja, dan zullen de nodige maatregelen worden genomen om de represailles ongedaan te maken.

Degenen die anoniem een (mogelijke) inbreuk tegen het Europees Unierecht of nationaal recht melden, kunnen niet genieten van het beschermd statuut als klokkenluider.

Ook degenen die met kwaad opzet een melding doen, kunnen geen beroep doen op het beschermd statuut als klokkenluider.